Temps Ordinari - Setè diumenge

Per Administrador el dg., 23/02/2014 - 09:00

Lv 19,1-18
1 Co 3,16-23
Mt 5,38-48

Acabem de llegir el moment culminant del Sermó de la Muntanya. Jesús ens explica quins han de ser els principis bàsics de comportament dels qui vulguin ser els seus seguidors: trobem aquí com l'essència mateixa, el moll de l'os de tota la moral específicament cristiana. L'essència de la moral cristiana és que el seguidor de Jesús ha d'estimar com Déu mateix estima: amb un amor total, absolutament gratuït, absolutament incondicional, absolutament universal. Déu és amor, i només pot estimar. Déu és només font de tot amor, i fer el bé a tothom i a tot. Nosaltres hem estat creats per amor a imatge de Déu per estimar com Déu estima. Podríem dir que Déu vol que siguem com una prolongació de l'amor de Déu mateix. Per això el nostre ésser mes pregon esta fet per estimar: per estimar Déu, per estimar-nos els uns als altres, per estimar la natura..., sempre i en tot. Només ens podem realitzar en l'amor. Ara bé, l'amor només s'exerceix en la llibertat. No estem condicionats a estimar per cap força extrínseca: l'amor és la realització del bé en llibertat, la donació d'un mateix en llibertat. Hem de ***voler*** estimar. L'amor forçat no seria amor. Només l'amor lliure ens fa persones, i estimant-nos lliurement és com ens realitzem i reconeixem con a persones. Tanmateix, segurament com a conseqüència de la nostra finitud, de l'anticipació del mal o la contradicció que ens pot sobrevenir, sovint tendim a cercar la nostra seguretat tancant-nos sobre nosaltres mateixos, negant-nos a l'amor. Volem assegurar-nos en l'egoisme contrari a l'amor, intentant protegir-nos a costa dels altres i àdhuc contra els altres. És la nostra primera gran temptació: creure que ens podem realitzar sense l'amor i àdhuc contra l'amor. Jesús ve a dir-nos que aquest no és el camí cristià. El camí de la natura egoista i desconfiada de Déu i dels altres és: "estima els amics i fes el mal que puguis als enemics". Això és el que diu tothom: Defensa't, torna bé per bé i mal per mal. Però Jesús ens diu explícitament: "Estimeu els enemics...; així sereu fills del vostre Pare del cel, que fa sortir el sol sobre bons i dolents i fa ploure sobre justos i injustos". El que en podríem dir "moral de la natura animal" seria la moral de l'egoisme: estimar quan em va bé per als meus interessos, però no quan em sembla que en puc resultar perjudicat. El resum final seria: "Fes el bé que puguis als teus amics, -que esperes que t'ho podran recompensar- i tot el mal que puguis als teus enemics, que potser se't podrien tornar contra tu". Així és com habitualment funciona el món, i en cada telenotícies en veiem els resultats: morts, destrucció, injustícies, violacions fam i tota mena de desgràcies. Els homes destruint-se els uns al altres, gairebé com manades de llops. El gran Gandhi, que tant sovint estava ben a prop de l'Evangeli, va dir comentant el text que avui ens recordava Jesús: "Ull per ull, i amb quatre dies tota la humanitat haurà quedat cega." No és aquesta la moral cristiana, tal com avui ens la predica Jesús. El cristià mai no pot pensar en tornar mal per mal. El cristià només pot pensar, com Déu mateix, en fer el bé, a tots, en tot moment i en tota circumstància: als qui s'ho mereixen i als qui no s'ho mereixen; als qui m'ho reconeixeran i als qui no m'ho reconeixeran, sinó que potser encara es tornaran més contra mi. Estimar només els qui ens estimen, diu Jesús, és la moral dels pagans. Estimar els enemics és el propi i específic dels cristians: és ser "bons del tot", com diu la traducció actual (o "perfectes", con deien les traduccions antigues) com el mateix Pare celestial, que fa sortir el sol sobre bons i dolents... No s'ha d'amagar que practicar aquesta doctrina - assemblar-se a Déu mateix en la relació amb els altres - no és cosa gens fàcil, ni molt menys "natural". Jesús mateix ens diu que és quelcom "extraordinari", que sobrepassa el que és natural i el que fan "els pagans". El cristià hauria de demanar aquesta actitud d'amor incondicional i permanent com una gràcia que ha de rebre de la força de Déu. Segurament això és el que se'ns fa demanar cada dia quan diem allò de "faci's la vostra voluntat en la terra com en el cel". En el cel només hi pot haver bé, no hi pot haver voluntat de tornar mal per mal. En el cel només hi pot haver amor. "Que es faci en la terra com es fa en el cel".
Sobre aquest manament de l'amor incondicional, totalment gratuït i universal, àdhuc als "enemics" cal encara fer una última observació. La gent normal, que procurem ser correctes amb tothom, podem pensar que no en tenim d' "enemics". Ni hem declarat la guerra a ningú, ni ningú no ens ha declarat la guerra. Però potser caldria aprofundir una mica en el que vol dir Jesús quan parla de l'amor als "enemics": potser la paraula "enemic" no es refereix només al qui ens fa explícitament la guerra, sinó que podria voler dir també senzillament el **"no-amable"**: Potser sí que no sabrem trobar gaires enemics al nostre voltant, però de gent no amables en trobem a quarterades a cada moment!!! Tots els antipàtics, els mal educats, els pelmes, els qui van bruts i fan pudor, potser perquè no tenen ni on rentar-se... I també els qui es comporten malament, els "pecadors", de qualsevol mena que siguin. Els fariseus s'estranyaven que Jesús anés particularment amb "pecadors", però Jesús els contestava que havia vingut sobretot per a ells. I encara hi hauríem d'afegir els qui simplement són "diferents", que tan sovint tendim a menystenir i a condemnar: els immigrants de diferent ètnia, color, llengua, costums; els joves putniks de cabells en cresta, o els vells pesats que conten velles batalletes d'un altre món; els d'altres religions, els de diferents idees polítiques i àdhuc els de diferents colors esportius, contra els que podem tenir tants prejudicis. El cristià els ha d'estimar tots i no ha de fer diferències, senzillament perquè Déu també els estima i no fa diferències. Potser el millor que para podríem fer avui seria intentar superar la idea que això d'estimar l'enemic és una cosa molt gruixuda, que toca sobretot als caps polítics i militars dels països que estan en guerra. Pensem que d' "enemics", de "no-amables", de "diferents" en trobarem per tot arreu ja ara en sortir d'aquesta església. Potser entre aquestos hi ha àdhuc el teu sogre o la sogra, els teus fills, i àdhuc el teu marit o muller que tenen tantes manies o tics que et repugnen... I hi ha tanta gent dels qui sospitem malament només pel seu aspecte, el seu color, la seva llengua, el seu vestit, els seus costums, els seu nivell social... Procurem tenir amb tots un comportament correcte, acostar-nos a tots, ajudar-los tots, tractar-los tots com persones, tractar-los tots, com deia el mateix Jesús, com volem que es tractin a nosaltres mateixos. Només així serem "bons del tot" com ho és el pare celestial. Només així serem veritablement cristians, i no només pagans dominats per instints egoistes animals.

ETIQUETES

MORAL AMOR ENEMIC